

Ezért az intézeten belül kifejlesztették a *RECH* (vagy *RECHERCHE*) keresőrendszert, amely a cím, a kongresszus neve, a szerzők és a témák alapján indexelte a kongresszusi kiadványokat, és a több szempontú keresést éppúgy lehetővé tette, mint a címszavak szerinti. Ugyanakkor nyilvántartotta a dokumentumok kölcsönzését is.

A kutatók dolgának megkönnyítésére és a könyvtárosok tehermentesítésére a számítógépes adatbázis alapján kiadják a kongresszusi irodalom nyomtatott katalógusát is. Ez szótárrendszerű – leginkább a *British Library Index of Conference Proceedings Received* c. kiadványra hasonlít –, és a BUCH rendszerén kívül a következőket tartalmazza: jogi személyek és szokásos rövidítésük, szerkesztők, címek, szokásos rövidítésük, gyűjtemények címei, kulcsszavak, városok, a kongresszus első napjának dátuma. Az így bővített rendszert *KONG*-nak nevezik.

Az összegyűjtött és feldolgozott információkat az IFP-n kívül is hozzáférhetővé teszik, mégpedig kétféle módon. Az IFP könyvtára 1960 óta jelenti külföldi gyarapodását – ezek között elsősorban a kongresszusi anyagokat – a *Bibliothèque Nationale*-ban működő külföldi könyvek központi katalógusának. A dokumentumokat a könyvtárközi kölcsönzés hálózatán keresztül bocsátják használatba. A másik megoldás az *Oil and Gas* című válogatott nemzetközi bibliográfia, amelyet a *CDST*-vel (Tudományos és Műszaki Dokumentációs Központ) és a *CNRS*-szel (a Tudományos Kutatás Nemzetközi Központja) együttműködve ad ki az IFP könyvtára. Az ebben szereplő referátumok angolul, franciául, a múlt év óta spanyolul is hozzáférhetőek online módon a *CNRS PASCAL* adatbázisában, a *QUESTEL*-ben, az *IRS-ESA*-ban és hamarosan a *DIALOG*-ban is. Az indexelt dokumentumok (1987-ben több mint 6000) mind megtalálhatók az IFP könyvtárában. Az *Oil and Gas* című bulletin minden számában tárgyi index van angolul és franciául, továbbá földrajzi, szerzői, forrásindex.

A kongresszusi dokumentumok gyűjtésének, feltárásának és a róluk szóló tájékoztatásnak az IFP által kidolgozott módja hozzájárul ahhoz, hogy a dokumentumoknak ez a fajtája ne számítson többé szürke irodalomnak.

/HUBY, G.–HURISSE, C.: How IFP processes data concerning meetings. 18 p./

Egyetemi különgyűjtemény és szürke irodalom a BME Központi Könyvtárában

Az utóbbi évtizedekben nemcsak a kiadványok száma nőtt rohamosan, hanem új dokumentumtípusok is születtek. A *BME Központi Könyvtára* 1954 óta négy különgyűjteményben gyűjti őket: szabványok és szabadalmak; doktori disszertációk; egyetemi jegyzetek; egyetemi anyagok. Állományuk összesen

14 000 egység. Mivel beszerzésük, nyilvántartásuk, visszakeresésük, raktározásuk különbözik a könyvektől és folyóiratokétól, és mivel nagy részüket sem a katalógusok, sem a bibliográfiák nem tárják fel, szürke irodalomnak minősíthetők. Úgy raktározzák őket, hogy az egyúttal a visszakeresésüket is biztosítsa.

Az egyetemi évkönyvek, programok, órarendek, jelentések, tantárgyi programok, tantárgykatalógusok, ismertető és prospektusok alkotják az egyetemi gyűjteményt, amely az egyetlen Magyarországon, és 33 ország 400 intézményéből 10 000 állományegységet tartalmaz. A beszámoló számos példát említ gyakorlati hasznosítására, és röviden ismerteti a feltárás módját is. Erre a gyűjteményre alapozva adja ki a BME Központi Könyvtára az *Európai műszaki egyetemek és főiskolák szakosítási rendje* című sorozatát, amelyben eddig tucatnyi kötet jelent meg.

/LÉCESNÉ MESTERHÁZI-NAGY M.–FONYÓ I.-né: Special university collection – grey literature in the Central Library of the Technical University of Budapest. 7 p./

Egyetemi könyvtár az ipar szolgálatában

A műszaki egyetemek és főiskolák könyvtárosai között ezen a szemináriumon a szerző képviselte egyedül egy általános egyetem általános gyűjtőkörű könyvtárát. Az ok: a debreceni *Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára* mivel kötelespéldányjogú, tulajdonképpen második nemzeti könyvtár, teljes gyűjteménye van a belföldi kiadású gyártmány- és alkatrész-katalógusokból, a gépek és eszközök kezelői kézikönyveiből, eszközeirásokból, kereskedelmi prospektusokból, gyártmányismertetőkből, kiállítási prospektusokból és hasonló kiadványokból, amelyeket összefoglaló néven ipari prospektusoknak nevezhetünk. E gyűjteménye révén lett a magyar résztvevője a KGST-tagországok közös információs rendszerének, illetve ennek az ipari prospektusokkal foglalkozó alrendszerének.

Az állomány gyűjtése a köteles példányokon alapszik. A feldolgozás elveit – amelyeket a beszámoló ismertet – a rendszer moszkvai központja alakította ki. Szolgáltatásai: tájékoztatás a magyar anyagról a KGST-partnereknek, a dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása a magyar ipar részére, gyorsindexek kiadása a magyar prospektusokról, SDI-szolgáltatás a magyar vállalatoknak. Tervezik a szolgáltatások hazai és nemzetközi továbbfejlesztését.

/GOMBA Sz.-né: The Library of Debrecen University in the service of industry. 12 p./